

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж1 у 55/2022
25.05.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, судија Катарина Манојловић Андрић, у предмету предлагача АА из ..., ... улица број .., чији је пуномоћник Слободан Јеремић, адвокат из ..., ул. ... број .., одлучујући о жалби предлагача изјављеној против решења Управног суда Р4 у 45/22 од 07.04.2022. године, у предмету заштите права на суђење у разумном року, донео је 25.05.2022. године

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ жалба предлагача и потврђује решење Управног суда Р4 у 45/22 од 07.04.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев предлагача за накнаду трошкова поступка.

Образложење

Предлагач је 15.04.2022. године поднео Врховном касационом суду, преко Управног суда, жалбу против решења Управног суда Р4 у 45/22 од 07.04.2022. године, којим је одбијен његов приговор ради убрзавања поступка у предмету Управног суда У 2456/21, као неоснован. Истим решењем одбијен је и захтев предлагача за накнаду трошкова поступка.

Предлагач у жалби наводи да поступак пред судом неоправдано дуго траје због неблаговременог поступања суда по поднетој тужби и туженог органа по налозима суда да достави одговор на тужбу и списе предмета. Указује на то да је предлагач поднео тужбу којом је покренуо управни спор 03.02.2021. године, а да је суд тужбу доставио на одговор тек 15.11.2021. године, те да је након тога још два пута захтевао од туженог да поступи по том налогу, па су одговор на тужбу и списи предмета туженог органа прибављени 13 месеци након подношења тужбе. Истиче да је приликом одлучивања о поднетом приговору првостепени суд морао да уважи све околности предмета суђења и да има у виду целокупно трајање поступка. Предлаже да Врховни касациони суд усвоји његову жалбу, утврди да му је повређено право на суђење у разумном року, наложи предузимање процесних радњи којима ће се делотворно убрзати поступак пред Управним судом, те да предлагачу досуди одређене трошкове поступка.

Одлучујући о жалби предлагача на основу одредаба чл. 16, 18. и 20. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник РС“ 40/15) и члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник СРС“ 25/82, „Службени гласник РС“ 6/15), Врховни касациони суд је испитао побијано решење

применом одредбе члана 386. у вези члана 402. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ 72/11 и 55/14) и закључио да је жалба неоснована.

О жалби је одлучивао судија одређен Годишњим распоредом послова у суду у смислу одредбе члана 16. став 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року, којом одредбом је предвиђено да председник непосредно вишег суда може Годишњим распоредом послова да одреди једног судију или више судија да, поред њега, воде поступак и одлучују по жалбама.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из одредбе члана 374. став 2. тач. 1, 2, 3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Управни суд је ожалбеним решењем одбио приговор предлагача ради убрзавања поступка у предмету тог суда У 2456/21 имајући у виду да је тужба поднета дана 03.02.2021. године, да су активно предузимане радње у претходном поступку како би се створили процесни услови за одлучивање тако што је туженом Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање три пута налагано достављање одговора на тужбу и комплетних списа (15.11.2021, 17.12.2021. и 09.03.2022. године), да су списи Управног поступка прибављени 15.03.2022. године и да је већ 30.03.2022. године туженом органу наложено да у року од осам дана, достави доказ о уручењу другостепеног решења од 24.09.2019. године пуномоћнику тужиоца. Приликом одлучивања првостепени суд је посебно имао у виду да су дана 03.04.2022. године одржани избори за одборнике скупштине градова и скупштина општина у Републици Србији, за народне посланике и за председника Републике, па је поступање у предметима ради заштите изборног права, који су по закону нарочито хитни и захтевају приоритет при решавању у односу на све друге предмете, довело до редукованог и отежаног рада Управног суда у текућим предметима, међу којима је и предмет предлагача.

Одредбом члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року прописано је да при одлучивању о правним средствима којим се штити право на суђење у разумном року уважавају се све околности предметног суђења, пре свега, сложеност чињеничних и правних питања, целокупно трајање поступка и поступање суда, јавног тужилаштва или другог државног органа, природа или врста предмета суђења или истраге, значаја предмета суђења или истраге по странку, понашање странке током поступка, посебно поштовање процесних права и обавеза, затим поштовање редоследа решавања предмета и законски рокови за заказивање рочишта и главног претреса и израду одлуке.

Имајући у виду све чињенице и околности овог случаја које су од значаја за доношење одлуке, Врховни касациони суд налази да је ожалбеним решењем основано одбијен приговор предлагача ради убрзавања поступка у предмету Управног суда У 2456/21. Наиме, управни спор је у том предмету у време подношења приговора ради убрзавања поступка трајао годину дана. Тврдња предлагача да је суд одуговлачио поступак, на тај начин што је достављање одговора на тужбу и списе предмета туженог органа тражио 15.11.2021. године, иако је тужба поднета 03.02.2021. године, није основана, јер су у складу са чланом 177. Судског пословника („Службени гласник РС“ бр. 110/09... 93/19) судије дужне да предмете решавају по редоследу њиховог пријема,

а Управни суд је оптерећен великим бројем нерешених старих предмета који морају имају приоритет при одлучивању.

Разматрајући наводе жалбе да је у овом случају прекорачено укупно трајање поступка, Врховни касациони суд најпре мора да констатује да је дужина трајања поступка једна од чињеница на основу које се одлучује о приговору за убрзавање поступка и да је она кључна за одлуку о приговору, али да правилна примена правног стандарда суђења у разумном року подразумева утврђивање скупа чињеница на основу критеријума наведених у члану 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року.

У овом случају, управни спор пред Управним судом је покренут 03.02.2021. године по тужби предлагача због ћутања управе, односно због неодлучивања туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање о жалби предлагача против првостепеног решења од 10.09.2018. године којим је предлагачу утврђено право на сразмеран део старосне пензије на основу пензијског стажа оствареног у Републици Србији у трајању од три године, пет месеци и једанаест дана. Тужен орган је решење о жалби донео 24.09.2019. године и доставио га пуномоћнику предлагача – адвокату Слободану Јеремићу, али је решење враћено неуручено због тога што у пошти није преузето у року предвиђеном за чување. Предлагач је, у својству тужиоца, 24.10.2019. године Управном суду поднео тужбу због ћутања управе у којој је навео да тужени Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање није одлучио о његовој жалби од 10.10.2018. године, али је та тужба решењем У 17320/19 од 15.01.2020. године одбачена, због тога што уз њу није приложен доказ о подношењу накнадног захтева – ургенције туженом органу за достављање одлуке по жалби. Нову тужбу због ћутања управе предлагач је Управном суду поднео тек 03.02.2021. године.

У пракси Европског суда за људска права изражен је став да је подносилац представке дужан да покаже марљивост у поштовању и извршавању процедуралних захтева који су релевантни, да се уздржи од било каквих тактика одлагања, као и да искористи могућности које су му пружене домаћим правом за скраћивање поступка (став 35. пресуде од 07. јула 1989. године у предмету *Union Alimentaria Sanders S.A. protiv Španije*, број представке 11681/85). У својој пракси тај суд је изградио концепт „злоупотребе права“, који се односи на штетно вршење права од стране тужиоца на начин који није у складу са сврхом за које је то право дато (став 62. одлуке од 15. септембра 2009. године у предмету *Mirolubovs i dr. protiv Letonije*, број представке 798/05). У овом конкретном случају, пуномоћник предлагача није преузео препоручену пошиљку – решење Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање од 24.09.2019. године којим је одлучено о жалби предлагача против првостепеног решења од 10.09.2018. године, а чијим достављањем би било избегнуто вођење два управна спора - по тужби од 24.10.2019. године у предмету У 17320/19 и по тужби од 03.02.2021. године у предмету У 2456/21. При томе, тужба коју је предлагач поднео 24.10.2019. године одбачена је као неуредна, а могућност за подношење нове уредне тужбе предлагач је искористио тек 03.02.2021. године.

Имајући у виду све наведено, Врховни касациони суд је оценио да значајан допринос за дуго трајање поступка у овом случају носе предлагач и његов пуномоћник који нису показали одговарајућу марљивост у поштовању и извршавању процедуралних захтева који су утицали на окончање поступка.

Због свега изложеног, Врховни касациони суд је, на основу одредаба члана 18. ст.1. и 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року, одлучио као у ставу првом диспозитива решења.

Врховни касациони суд је у ставу другог диспозитива одбио захтев предлагача за накнаду трошкова поступка на основу члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку сходном применом члана 153. став 1. Закона о парничном поступку, јер предлагач није успео у поступку заштите права на суђење у разумном року.

Судија

Катарина Манојловић Андрић, с.р.

Поука о правном леку:

Против овог решења није дозвољена жалба у смислу члана 21. Закона о заштити права на суђење у разумном року.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић